

Csikós Attila

BÉLA

Z akót vett, kék sportzakót, pólót, farmert és tornacipőt. Fehér teniszcipőt. Az új *díszmagyar*. Laza és fesztelen honfoglaló. Annyit érünk, amennyit a látszat ellenére magunkról be merünk vallani. Arhimédészi értelemben, persze.

Kiitta az utolsó korty kávéját, és elfordította a kulcsot a zárban.

Irány az étterem!

Egy pillanatra felötlött benne, hogy milyen könnyű lett volna minden, ha egy-egy hasonló *basic* parancsot be tudott volna gépelni a saját „fejébe” annak idején, ha mindig tudja, hogy mit akar, mi lesz a következő lépés, csak programoznia kellett volna magát, ahogy informatika órán a Commodore-t, és a „go to 10-től” eljutni a „run” sorig, aztán csak „entert” kellett volna nyomnia, ahogy pontosan ezt tették a KISZ-es elvtársai, lekódolták magukat az egyre kevesebb karrierépítési lehetőséget kínáló rendszerről, és pártkáderekből remek ellenzékiek lettek, amin tulajdonképpen senki nem csodálkozhatott, fiatalok voltak, és a fiatalok gyorsan, könnyen és feltűnés mentesen válhatnak zenekart, ruhát, *stílust* és elköteleződéseket, mert a fiatalok már csak ilyenek, csakhogy nem is ezzel volt a baj, az ember eldöntheti, hogy melyik étterembe megy, sőt, tiszta lelkiismerettel átmehet máshová onnan, ahová először beült, ám ami fontos, és egyúttal történelmileg is meghatározó, hogy mind tudták: *étteremben* a helyük, és ez az, amiben ő nem volt elég előrelátó, vagy ahogy Anikót megismerve gondolta, ő valóban változást akart, megfőzni magának a vacsorát, és nem kibulizni a pénzt a bistro borra meg a fine dining-ra, és egy darabig valóban forradalmárnak gondolta magát, talán az is volt, mert eleinte nem állt be a sorba, és *akkoriban*, amikor A pártból kiábrándultak már az új pártok tagjai, hívei, robotosai, eredményvárói, részvényesei voltak, ez igen *nagy* dolognak számított (bátorságnak vagy vétkes könnyelműségnek?), még akkor is, ha pusztá tájékozatlanság vagy nemtörődomség volt is az oka *inaktivitásának*, de az is biztos, hogy amikor kilépett, a KISZ-szel együtt azokat a kapcsolatokat is elfeledte, amiket addig egy közös, jobb, a szervezet eszmeiségét nézve: szocialista

jövő reményében lelkesen ápolt, és akkor lepődött meg igazán, amikor az egyetemet elvégezve az első megkeresése éppen egy volt KISZ-titkártól érkezett, aki ugyan csak két évvel volt idősebb, mint ő, de már minisztériumi szinten voltak kapcsolatai, és rendszeresen együtt vacsorázott minden *ősellenzéki*vel, akik persze szintén a KISZ-középkor vazallusai voltak, de már mind az *étteremben* ültek, és a terített asztal mellett, *cigányzenében* a *vacsoráról* szavaztak, meg arról, hogy a pincér SZJA-ja hogy alakul, és épp egy ilyen megbeszélést követő magányos kocsmázása közben gondolt arra, hogy milyen könnyű irányt szabni az életünknek, az *élet* roppant előzékeny és alkalmazkodó jószág, alázatos, mint egy *szubmisszív* kabinetfőnök, és egy darabig szolgálatkészen teljesíti a parancsokat, akár egy mesében a dzsinn.

Irány az étterem! – mért nem tudta ezt akkor kimondani?

Kinyitotta az ajtót, és egy pillanatra, habozva megállt a puha és süppedős szőnyegen, megint rossz érzés fogta el, mert olyan volt azon a plüssön (vagy mi a szőszön?) sétálni, mintha puha, élő testeken, drótszűrű vizslákon, nyulakon, macskákon kellett volna végiggyalogolnia, és ez nem kényelmetlen, de egyszerűen elviselhetetlen volt, és mindig erre a szörnyűségre kellett gondolnia, valahányszor kilépett a szobája ajtaján.

(Pedig ez a szőnyeg nemcsak az ő 199-es szobájától vezetett a liftig, ez a puha és süppedős szobatextil, drapéria, mindent elfedő anyag egész korszakokon, diktatúrákon, *enyhülésen*, forradalmakon, megtorlásokon és változásokon keresztül vezet és halad tovább és tovább, de nem kell betojni, csak végig kell menni rajta, és nem foglalkozni azzal a kellemetlen érzéssel, ami még a sportcipő vastag gumitalpán át is megtapasztalható, hogy az ember valami elevenen és *bizonytalanon* gyalogol, valami természetellenes közegben próbál előre haladni, nem kell megállni, nem kell félni, csak menni, menni, menni, menni, nem törődni semmivel.)

Ahogy elindult a néptelen szállodai folyosón, és kezeit zsebre dugta, mint egy fesztelen dzsentri a lovaspóló-mérkőzésre menet, a kiszűrődő zajokból megállapította, hogy a szálló, amit eddig üresnek gondolt, korántsem néptelen. A 200-asban például valószínűleg szerelmesek laktak, szeretők, ugyanis fáradt, de kitartó zihálás szűrődött ki a vékony falon át. Mintha meg akarnák győzni a másikat, hogy ki bírja tovább. Ahogy hallotta, már alig éltek, de csak csinálták. Nemhogy vágykeltő

nem volt, inkább taszította ez az erőlködés. Mindig is negligálta ezt a fajta kíméletlen atlétikát.

A 202-es néma volt, mint a múlt év. Karanténszoba. Nulla. Üres. Kitakarított. Lakatlan emlékezet, és csak elosont mellette, mintha tartania kellett volna valamitől.

A 201-esben zene szólt. Felszínes reményt adó, édeskés, szirupos melódia. Balatoni ismerkedési esteken játszotta a zenekar ezt a dalt, egyszer ő is táncolt rá Füreden, és kifejezetten megszerette, a Munkásórség üdülőjében, amikor az apja este nyolcra berúgott, és az asztalra borult, és az anyja hagyta, hogy kilencig fennmaradjon, és felszabadultan bohóckodhasson kicsit a bőrzakós munkásörök és a lehetetlen nejlónblúzos, nejlón térdszoknyás *kombóba* öltözött *munkás-őrasszonyok* között, akik megvédték a hazát a három legnagyobb ellenségtől: az önismerettől, a múlttól és a józanságtól.

Elsétált a lépcsőig, megfogta a korlátot, és a száztíz éves rézcsövön csúsztatva a kezét leereszkedett a hallba, a *mába*, ahol már nem számít a múlt bűne vagy dicsősége, *ma* már új trófeák, új eredmények kellenek, ez a *vadászat* lényege, a *kreativitás*, a *produktivitás*, és tudta, nehéz dolga lesz, a szerencse nem prolongálható, és ha Anikó *ma* sem érkezik meg, egyedül marad, és ahogy látta, Enikő sem állt a pult mögött, egy fiatal lány állt a helyén, még csak nem is az a lány, aki a szobát kiadta neki, hanem egy savanyú ábrázatú tini, aki unott arccal nyomogatta a telefonját, és amikor mosolyogva és derűsen, illatosan odaköszönt, akkor is csak biccentett felé – zavartan vagy pökhendien, az nem is érdekelte –, dühítően udvariatlan volt, és szívesen odakiáltott volna, hogy „hé, én vagyok a vendég, fiam!”, de inkább csak felsóhajtott, *ez megy ma*, ezek a tinik ilyenek, alighanem csak valamelyik rokona protezsálta be a tavaszi szünetre, ahol láthatóan majd megdöglük az unalomtól, meg a *gáz* vendégektől, a sok *pózer*től, akik itt verik a nyálukat, amíg ő megszakad, de valahogy elviseli, hogy nyáron legyen pénze lemenni a Soundra, vagy akármelyik hasonló, zajos „fókuszcsoporthoz”, ahol a savanyú ábrázatával megkeresett pénzét majd széles vigyorral legombolják róla, és ugyanolyan ruppótlan majom marad, mint amilyen volt. Haha! A kis hülye!

Megnézte magát a tükörben, amiben talán Márkus Emília is, a város híres szülőtte, a rajongott színésznő, amikor hazalátogatott, mert itt szállt meg, ugyanis a Nagyszálló tulajdonosára pikkelt egy szerelmi

affér miatt, megnézte magát, és az igazat megvallva, nem gondolt Márkus Emíliára, hanem csak arra, hogy milyen jól tartja magát, igazán jóképű és fiatalos fazon, és tulajdonképpen roppant érdekes élete van, bírják a nők is, jó passzban van, és jól áll neki ez a (az a?) kék zakó, kiemeli a szemét, és mert nem tudta megtagadni építész önmagát, még arra is, hogy kicsit több fény kellene ide, a félhomály elrejtí az aula szépségeit, az oszlopok szecessziós díszítését, a nagy tükrök is úgy mutatnak, mintha koszos alufóliát ragasztottak volna fel, a bútorzat meg?, na, szót se róla!, nyomott, mint az elmúlt, elcseszett évek hangulata, még jó, hogy zakót vett, legalább látszik, hogy neki van stílusa.

És akkor, mintha meghasonlott volna.

Kettétört az idő.

Hogy is történt?

Magam sem tudom.

Állok a szoba közepén, már percek óta, egyszerűen fáradt vagyok elindulni az étterem felé, az igazat megvallva, elteltem a tegnapi éjszakától, sok volt a két nő, nem is ismerem magamra, mindegy, szép kaland, de elég, egyedül valami jó levesre vágyom, és amikor kilépek a szobából, és elindulok az étterem felé, már az orromban érzem egy erős húsleves illatát, de a szomszédosból, a 200-asból vad szeretkezés hangjai hallatszanak ki, ez mégis érdekes, meg kell állnom, hiába vagyok éhes, ezek épp „megölik” egymást, hallom, ahogy energikusan *püfölik* a másikat, de közben olyan borzongató és bizsergető, ahogy jól hallhatóan épp egymást fojtogatják, eszembe is jut, mi lenne, ha rájuk nyitnék, és beszállnék ebbe a heroikus adok-kapokba, még sosem volt szerencsém a ménage à trois-hoz, persze ez csak fantázia, eszem ágában nincs ilyesmit tenni, bátortalan, vagy inkább felkészületlen vagyok én ehhez, azt se tudnám, mit mondjak, tegnap éjjel amúgy is meglepően rámenős voltam, bevállaltam, ami jött, és éppen amiatt kóválygok is még kicsit, hiába!, a *tegnapok*, már nem vagyok éppen kölyök, *nem bírom úgy*, és nem esik jól, nem esik jól a 201-esből kihallatszó zene sem, valami pacsuli *rokkenrol* vagy *italodisco*, mit művelnek ezek odabenn?, van ezeknek fülük?, kiengesztelhetetlenül tolják a nyolcvanas éveket, de minnek, mi ez a *nosztalgiaegyveleg?*, ez a középszerű *szívküldi dáridó*, számomra felfoghatatlan, és igen, feldühít, mert ahogy elsétálok az ajtajuk előtt, engem is beszippann, hiába küzdök ellene,

felszív megint a *gyerekkor*, mert nálunk is ez szólt annak idején, és hirtelen meg is látom Anyát a konyhában, nejlontthonkában a sparhelt előtt euforikusan *táncikálni*, bódultan a likórtól, vagy csak attól az örömtől, hogy Apa nincs odahaza, és megszaporoázom a lépteimet, hogy ne kelljen hallani, ne kelljen látni tovább, elég!, *ne kelljen így látnom az anyám!*, és a lépcsőn is szinte lerohanok, és ott kap el a szédülés a tükör előtt, ahogy tegnap a folyosón, megfájdul egy ér, valahol az emlékek között, a hippocampusban vagy a homloklebenyben, és a szürke, tán harminc éve nem takarított tükörben látom, hogy pocsékul nézek ki, hiába *löttem* be a hajam, attól csak pont úgy nézek ki, mint egy öregedő jampec, egy alkoholista lúzer, aki azzal kompenzál, hogy *adja magát, úgy akar kinézni*, mint egy menő csávó, egy nagypályás, pedig még az a kedves arcú és feltűnően szomorú recepciós is, aki csodálkozva bámul rám a telefonja felett, tudja, hogy valami nem kerek, valami nem oké, valami baj van velem, és amikor megköszörülöm a torkom, és azt mondom, helló, akkor is csak biccent, mintha félne tőlem, vagy nem is tartana idevalónak, talán csöves pozórnek tart, és finom lenézés van a tekintetében, nézi a petyhüdt tokám, a ráncaimat, a véreeres szememet, és azon filózik, hogy minek öltözik egy vén főszer úgy, mint a húszéves pasija, és gúnyosan elmosolyodik, mert olyan szájalmasnak gondol, mint az apját meg az anyját, akik miatt itt kell robotolnia, és igaza van, *tökre szájalmas vagyok, bassza meg!*

De az ember már csak olyan, hogy *tetszeni* akar.

Helló, mondta a recepciós lánynak, és fesztelenül, ruganyosan elvonult a pult előtt, ám akárhogy is igyekezett, nem tudott nem arra gondolni, hogy pont úgy nézhet ki, mint amikor úttörő korában a Lenin szobor előtt felépített dísztribün előtt tornagyakorlatokat adtak elő az osztálytársaival május elsején az elvtársaknak, többek közt a saját apjának, és akármit is képzél róla a lány, és akárhogy érzi magát és akármi is látszik ebből, ő már nem jöhet ki jól, az egyetlen lehetőség, hogy minél hamarabb elérje az étterem bejáratát, és egy sörrel új fejezetet nyit a napban, és a történetében is.

Helló, vakkantotta utána a lány, és fel sem nézett a Twitterből, a TikToból, a *fészből*, az Instából vagy a fényképeiből. Pont *leszarta*, hogy kicsoda, hogy néz ki és mit akar.

És akkor az *étterem*.

Egy vidéki szálloda étterme késő délután nagyjából olyan, mint egy Krúdy regény lassabb, leíró fejezete, melyben az emberek, a borok és a levesek csak előkészülődnek a komolyabb érzelmekre és „bonyodalmakra”, megütközésekre, egymás jóízű elfogyasztására, megcsókolására és felbőfögésére, a *történetre*, mely tulajdonképpen ez maga, a történet nem több, mint a szemérmes felkészülés a történetre, az élet mozgalmas és diadalittas és hősies és *vadromantikus* eseményeire, melyektől „cselekményt” remélünk, de tiszta szívvel és egyetértőleg kijelenthetjük, hogy *ennyi* a cselekmény, itt van a fordulat, ez a dráma helyszíne, itt forr össze, válik el minden, amiért élni lehet vagy érdemes, Krúdy, Mikszáth, Tersánszky törzsasztalánál, valójában *ők maguk a regény*, és *ennyi* maga az élet, meg egy fáradt, de jovialis pincér, a karján régmódián átvetett asztalkendővel, a konyhából terjengő töltött káposzta és káposztás cvekedli és pirított cukor és fokhagyma és ecet és frissen rántott borda *szaga*, az üres asztalok *abroszmagánya*, a villák, kések, kanalak, desszertesek, halasok megingathatatlan rendje, a nagy vitrinen túl pedig a homályosan sejthető valóság, amiből majd belép ide valaki, és magával hozza a kormány, a háborúk, a járványok és gyilkosságok híreit, és a hó, a tavasz, az eső és a szerelem illatát, utóbbi esetben felidézve valami szépet és múltkonyt, ám e becses dolgok miatt sem érdemes az utcára menni, mert az utca nyomorult, mint a sors, a vidéki szálloda étterme által kínált milió pedig, bár kissé fáradt és hozzávetőlegesen szomorú, mégiscsak az Élet maga, és később, esti órákban, amikor az elit megérkezik, itt születnek a valódi szerelmek és a sorsdöntő, nagy elhatározások, itt zajlanak az örök úri közép *magántrianjongjai* és szabadelvű kiegyezései, és itt köttetnek stadionépítési szerződések, az alkuk és választási megállapodások is, örök készülődés van itt a valóság, a boldogság, a vagyon és világ birtokbavételére, mert innen, e félhomályos, jószagú békéből nézve minden, de minden épp olyan jóízűen felszűrcsölhető, akár egy kanál velő.

Hát nem *lebilincselően gyönyörű* egy másnapos délutánon? (Kérsz zsepit, bébi?)

Kért egy sört, és az étlap rövid tanulmányozása után, kezdésnek, egy orjalevest.

Az orjaleves nemcsak a legjobb leves, de talán a legjobb *dolog* a világon, minden teremtetett dolgok közül, beleértve a Tindert is, amit

ugyan még sosem próbált ki, de amihez a tegnapi éjszaka után, amikor sok évnyi hűséges házasság után, még nem a kapuzárási pánik miatt, egyszerűen jókedvében megtapasztalta, hogy milyen is a tilosban vadászni, valahogy kedvet kapott, és amit rögtön a második helyre sorolt.

Lassan evett, óvatosan szopogatta le a csontokról a remegős húsdarabokat, közben néha a lébe is belekanalazott, és kortyolt egyet a sörből, s ahogy a forró leves átjárta, úgy érezte, nemcsak a gyomrát rakja rendbe, hanem a lelkiismeretét is, mintha nem is „bűnözött” volna, nem csalta volna meg Katinkát, nem hazudozott volna eleget, és nem rontott volna meg egy tizenhét éves kamaszt, vagy mintha mindezek nem tartoznának a bűnök közé, pusztán ártatlan rekvizitumok, tréfás meglepetésnek szánt obszcén ajándékok lennének egy hatalmas születésnap bulin.

A leves után hosszan értekezett a szolgálatkész és szomorú pincérrel a második fogást illetően, végül borjúpaprikást rendelt tojásos galuskával és fejes salátával, amit a nagyanyja még forró vizes ecettel öntött le, erről is megkérdezte a pincért, és megnyugodott, amikor azt a választ kapta, hogy itt csak *hideg* ecetes vizet adnak a salátára, mert a másik fajtát ki nem állhatta, és még a gondolatától is rosszul érezte magát, hogy esetleg úgy kapja meg, a helyi hagyományok szerint.

Megfigyelte, hogy amíg a levest és a paprikást megette, kétszer eredt és állt el az eső, de a nap egyszer sem sütött ki, pedig ahhoz képest nem volt késő, és tegnap tiszta égboltot ígértek az országrész felett.

Közben még két korsó sört fogyasztott, és a kör végén kért egy kávét meg egy szőlőpálinkát, aztán nehéz szívvel előhalászta a mobilját, mert persze meg akarta nyugtatni Katinkát, de ilyen pompás vacsora után nem volt kedve elrontani a szája ízét azzal, hogy hiábavalóságokról társalog, de Katinka meglepően jókedvű volt, mert rátalált végre egy pont olyan parasztbarokk tálalóra, ami a konyhából még hiányzott neki, és nem is nagyon faggatta, és azt se mondta, hogy jöjjön haza, mert *el volt foglalva*, hogy kipakolja a sarkot, ahova a tálaló majd kerül, és ez a tevékenység, és ennek leírása és részletes elmesélése kitöltött minden rést a gondolataiban, nem maradt szöveghiány, az egész diskurzuson eluralkodott az új bútordarab, és ezért hamar véget is ért, épp mielőtt megjött volna a pálinka meg a kávé.

Kezében a csészével hátradólt, és keresztbe tette a lábát, és lassan kortyolgatta a feketét, mintha társalogna valakivel, legalábbis úgy nézett ki, fesztelenül balanszírozta a kezében a csészét a kistányéron, mintha azt meg látná bárki is, hogy ilyen *ügyes*, elegáns és lezser ebben az egyetlen mozdulatban, de ez is csak színjáték volt, póz, mert rajta kívül nem volt senki sem, előre viszont mégse borulhatott, rátehénkedve az asztalra, mint az apja szokott.

Szánalmas színészkedés, megjátszás, gesztusművészkedés.

Nem szabad belegondolni. Nem gondolt bele.

A nevét hallotta éppen, amikor megfogta a pálinkás kupicát.

Barna, „a” Barna, bazdmeg, hát te vagy, aki itt jól *meg vagy vacsorázva?*, Barna!, belaktál, mi?, jól is jön a hazai íz, nem?, na!, Barna, bazdmeg, tudod-e ki vagyok!?

(Az emberek nagy része olyannak gondolja a nyelvet, mint a hétvégi sufnijukat. Mindent felhasználnak hozzá, amit lehet.)

Kiitta a pálinkáját, lenyelte, megvárta, amíg előnti a gyomrát a forró nyugalom (Teekanne?, dehogy!), és lassan megfordult.

Béla! Bazdmeg, tette hozzá, hogy egy akolból valónak tűnjön, és ne egy eltartott kisujjú, megjátszós *pestinek*, nem mellesleg, hogy *szövegkorrekt* legyen.

Na végre! Bazdmeg! Hát te meg? Mikor? Tudtad, hogy a Borlakics Ausztráliába költözött? A hülye! Meddig maradsz? A Rábai meg igazgató lett a Villaértnél. Iszunk egyet, a kutya Úristenit, nem kérdés, hogy igen, Barna, azt sem tudom, mikor láttalak, bazdmeg?!

Próbált kapcsolódni. Valamelyik kérdéshez vagy valamelyik kijelentéshez, dokkolni Béla agyához ebben a kora esti, kisvárosi űrben, de biztos volt benne, hogy nem sikerül. (Bazdmeg, Houston, van egy kicsi baj!)

Béla a városi KISZ KB-ban volt, amikor ő még a gimiben *tolta* a mozgalmi munkát, aztán majdnem minden hangszeren végigment, mint Eötvös a világhírű magánszámában, de a „van másik” nála valóban a túlélést jelentette, nem költészetet, benézett az MDF-be, de ott szolidnak tűnt a buli, „konyhapartizott” az SZDSZ-szel, megkentek pár Piros Arany-os zsíroskenyeret, és megállapították, hogy a *legnagyobb party mindig a „tűzhelynél” alakul*, aztán váltott, és tizenkét éve komoly kormány *roti*, igazi őrző-védő kutya, nem csak ugat, többeket széttépett már a közgyűlésben az elmúlt évek alatt.

Szia, Béla! (Most mellőzte a bazdmeget, elvégre törleszkedőnek sem akarta mutatni magát.)

Na akkor jó, akkor megvagyok, azt hittem, bazdmeg, meg sem ismersz, hát lecsavartam volna a fejed, na gyere, te kölyök, gyere, ölelj meg, bazdmeg, ölelj meg, bazdmeg.

Hát mit lehet egy *ilyenre* mondani?

Hát nem egy kisvárosi szálloda étterme a világ közepe, és nem az odajárók a legnagyobb királyok? Bazdmeg, de.

Megölelte.

Gyere, ülj le!

Le is ülök, bazdmeg, ezt Te meg nem úszod! Csak a híreket olvassuk rólad, hogy ezt a házat is, meg azt is, meg ilyet, meg olyat, és itt és ott és mindenhol!

Úgy érted, sokat tervezek?

Úgy, bazdmeg! Tudod, milyen büszke rád mindenki a régiak közül? Meghódítottad a buzi Pestet, te, a kis vidéki mitugrász, az öcsénk.

(És ott, hogy vidéki meg hogy mitugrász, duplán is a levegőbe karmolt, és gúnyosan elhúzta a száját.)

Hát, lehet így is mondani.

Hát lehet, bazdmeg. Mit ittál? Abból négyet kérek, ne kelljen annyit fordulni meg integetni.

A szomorú, de joviális pincér, aki Béla megjelenése óta mindenre készen figyelt a borhűtő előtt (és azt se tudta volna megmondani, Béla melyik ajtón át érkezett, mert egyszer csak itt volt), most bólintott, és a bárpultból szó nélkül elővett egy bontatlan üveget.

Aztán mi van „idelent”?

Béla erre gyanakodva összehúzta a szemét, nézte egy darabig, aztán lassan elmosolyodott.

Mért, „odafent” mi van?

Akkor emlékszel.

Ez a lényeg, Barna! Hogy közös a múltunk, bazdmeg!, ezen nem változtat a főváros vagy a vidék helyzete. Harcolunk, küzdünk, bokszo-lunk, harapunk, haladunk, és nem adjuk fel, Barna. Megújult a könyvtár, emlékszel, milyen volt, ázott az egész, bazdmeg, most meg nem, mindkét gimnáziumnak van végre új tornaterme, megújult az állomás, az elkerülő is majdnem elkerül, hogy baszná meg azt a szaros utolsó kilométert a világ, de a múzeum felújítva, bővítettük a saját

gyűjteményt, digitalizáltuk az archívumot, kipofoztuk a rendelőt, két új iskola nyitott, színház, új buszok, már csak a temetőt kell rendbe rakni, hogy mire odajutunk, bazdmeg, pihenni is tudjunk kicsit.

Szép.

Soroljam még, bazdmeg? Mert így vagyunk. Méterről méterre. Tényleg, mint a spanyol polgárháború önkéntesei. De elmegy mellettünk a világ. Miközben a kommunistákkal harcolunk.

Ne panaszkodj, és hogy érts a szóból: *bazdmeg*, jó helyed van a pártban, jó a leadership is, Béla, vagy nem?

Miazhogy, bazdmeg!

Akkor meg ne foglalkozz a pestiekkal, megvan a maguk baja.

Minden más volt régen.

Mi?, a KISZ-ben?

Dögöljek meg, bazdmeg, igen. Megvolt a helye mindennek, egyben volt a világ, mindenki tudta, mit kell tennie, mi a dolga.

Akkor diktatúra volt, most meg demokrácia van. Nem?

Hát, de, bazdmeg.

És Béla lemondóan legyintett, mert a régi „barát”, a régi „harcostárs” felbukkanása mindent megváltoztatott, mindent idézőjelbe tett, mindent előhívott, és mindent az ifjúkor hülye, de vakon is boldog lelkesedésének visszfényében mutatott.

Na, igyunk bazdmeg, kiáltotta Béla, és beletúrt, vagy inkább karmolt tuskére vágott hajába, ezzel a mozdulattal kenve el múltat, kételyt és bánatot, aztán a szomorú és joviális pincér által csendben és észrevétlenül már korábban szervírozott pálinka után nyúlt, és felvette, és megreccsentette, és töltött két alkalmasnak mutakozó vizespohárba, és az egyiket Barna felé nyújtotta, és azt mondta, alakulunk, a többi le van szarva, igyunk, bazdmeg!

És akkor odakint, a nedves betonon megcsillant a nap.

Párásan felderengett az utca, és az étterem ablaka előtt elsuhanó nőről egy pillanatra azt hitte, Anikó.

Ismered a Walderbilder traktust?

Mit?

Tényleg ritkán jársz haza. Ennek a szállónak van egy hátsó épülete, egy emelet az egész, valaha mozi volt, ma olyan báféle. Tízkor nyit. Zárt körű. Ott a helyed. A régiiek majdnem mind odajárnak, Badányi

nem, ő is elköltözött, a Kele meg elment, bazdmeg, két éve, de ő is idejárt. A recepciónak mondd, hogy én hívtalak.

Enikőnek?

Dehogy. Annak a máléképűnek, aki most is a pultban áll. Tejfölszőke boci. Az apjái ez az egész. Szoci, bazdmeg, és mégis, hogy rohadjon meg, szeretem. A hetvenes évek végén majdnem párttitkár lett, de megfúrták, maradt az agitpropon. Az Enikő meg parasztlánykodik, bazdmeg, állatok, föld, mittudomén mi, korán kel, alig lehet lecsábítani, pedig hogy tudott bulizni annak idején!, ha elmesélném, meg kéne öljelek.

És Kele?

Felakasztotta magát. Spicli volt, aztán kiderült. Én sem tudtam. Az a valami. Pedig majdnem mindenkiről tudtam, aki III/III-as volt annak idején. Róla nem is sejtettem. A barátai elfordultak, fenyegető üzeneteket kapott, teljesen egyedül maradt. Ja! Nem bírta a nyomást. Egy darabig leveleket írogatott azoknak, akikről jelentett, hogy így bocsásanak meg, úgy, aztán, bazdmeg!, érted. Baszhattuk ki a fotóit a múzeumból.

Zseniális fotós volt.

Az. Na és? Az már itt nem számított. Művészet, bazdmeg? Tiszta óvoda. Pedig egy zsák bab nem elég, ha össze akarom számolni, ki mindenki nem sugott itt, mindenki mindenkiről. Le kéne ezt már zárni.

Ja! Le.

Összeakadt a tekintetük, egy másodpercre csak, de az is elég volt, hogy beleálljon az ideg.

Az apjáról tud vajon?

Béla nyugodtan, majdnem hűvösen nézte tovább, és úgy érezte, a veséjébe lát. Ha mindenkiről tudott, és tudhatott, elég jó helyen volt a KISZ-ben, és később a Tanácson is, akkor az apja ügyét is ismernie kell.

Tudja, vagy nem tudja?

Béla sokatmondóan közömbös, merev arccal nézte, melyet kitartottsága és mesterkéeltsége miatt okkal nevezhetnénk kíváncsinak, de akár kérdőre vonónak is, ő is inkább vizslatónak, firtatónak érezte a tekintetét, és amikor végre megmozdult, és töltött még egy kör pálinkát, az volt az érzése, hogy egykori mentora korántsem véletlenül bukkant fel késő délután az étteremben.

Na jó, mondta Béla végre, és előrehajolt. Nem akartalak lehangolni. Kele nem volt egyszerű fazon. Ezeknek az ügynökügyeknek meg már amúgy is lejárt a szavatosságuk. Este várlak, be akarlak mutatni mindenkinek, aki még nem tudja, ki vagy.

Koccintottak, kiitták, aztán Béla felállt.

Szarni mindenkire, bazdmeg!

És hosszú percek után újra elmosolyodott.

Szarni ezekre, bazdmeg, mondta, és megveregette a vállát.

Egyáltalán nem volt nyugodt.

Amikor Béla elment, határozottan rossz érzései voltak, valami baljós sejtése, de nem tudta volna leírni, körberajzolni, megfogalmazni, hogy mi zavarja, csak azt érezte, hogy veszély fenyegeti, hogy *baj* lesz, és volt ebben *némi* tapasztalata, ugyanazt a fémes ízt érezte a szájában, ugyanazt a gyógyszer vagy fertőtlenítő illatot az orrában, amit olyankor, amikor az apja magához hívatta a konyhába, és a kislámpa fényében pont olyan közönyös képpel bámulta az első pofon előtt, ahogy Béla nézte az imént.

Arra is felfigyelt, hogy Béla egy ponton elhagyta a bazdmegolást. Talán lényegtelen, de érdekes motívum, és semmiképpen sem véletlen, az *ilyen* emberek a kihagyásokkal, a szöközökkel is akarnak valamit, náluk a *space* is üzenetértékű hiány.

Sosem tudhatjuk, honnan támad ránk a vész.

Mit akar? És vajon tudja, vagy fogalma sincs? És egyáltalán, lényeges ez?

Összeszedte az asztalra kipakolt holmiját, a telefont, a szobakulcsot és a cigit, aztán intett a pincérnek, hogy fizet, mire a szomorú és joviális felszolgáló elnézően elmosolyodott, és azt mondta, hogy már *minden rendezve van*, s természetesen a maradék pálinkát is megihatja, vagy a szobájába viheti, ahogy óhajtja az úr, de ha kérne *még* valamit, egy konyakot, még egy presszót, vagy ötöt, esetleg desszertet, az is ki van fizetve már.

Megköszönte, és közölte, hogy nem kér semmi mást, a pálinkát se viszi el, ennyi pont jólesett az orja után, ami továbbra is *tíz csillagos*, ahogy mindig, aztán elindult az utcára nyíló ajtó felé, hogy elszívjon egy cigit. (Mert bent, bazdmeg, nekünk se lehet, hogy rohadna meg, a törvény itt ránk is vonatkozik!, mondta Béla az első pálinka után.)

Kint csendesen esett. Ezzel nem lehet mit kezdeni. Ez itt a Brit-szigetek, haha. (Kilépünk mi is, az lesz a Maxit. LOL.)

Rágyújtott, és zavartan toporgott a bejárat elé kitett hamuzó körül, mint egy titokban dohányzó kamasz, és bár egyetértett azzal, hogy ember embert nem kényszeríthet arra, hogy kavargó füstben kelljen ebédelnie, végtelenül megalázónak tartotta azt a megoldást, mellyel, azontúl, hogy *köszemlére* teszik a „bűnöst”, a dohányzás minden kedves szertartásától és örömétől is megfosztják, és saját és ráadásul a törvények előírta tehetetlenségbe fojtják önérzetét, azaz *szokására* hivatkozva egy, az utcán topogó, ideges, kapkodva slukkoló drogfüggővel helyezik egy megítélés alá. Kikérte magának, valahányszor így kellett rágyújtania. Az már csak a szobája felé haladva, a rohadt! süppedős szőnyegen jutott eszébe, hogy elszívhatta volna azt a cigit a saját erkélyén is, ha előbb eszébe jut. Bazdmeg!

Felhívta Anikót. Rögzítő.

Az este úgy gomolygott be a házak közé, mint lövészárkokba a harci gáz. Sötétedett.

Sötétedett, és nem volt ereje kitapogatni a jövőt. Rossz érzése volt, de nem tudott vele mit kezdeni, és nem akart a szobában maradni. Bekapcsolta a tévét, belenézett az egyik *híradóba*, átkapcsolt egy másikra, *abba* is, aztán az ágyra dobta a távirányítót. Anikó miatt jött ide, nem grannyket akart hajkurászni, és nem is kiscsajokat. Semmi keresnivalója itt! Van egy irodája, vannak feladatai, vannak tervei, van egy felesége, van egy élete, aminek *ehhez* semmi köze. Semmi köze már a gyerekkorhoz, a városhoz, ahol véletlenül megszületett, semmi köze az apja múltjához, a bűneihez, semmi köze a *vidékhez*, ehhez a kishitű, de nagytermészetű „világhoz”, mely *besértődve* követeli magának az igazságszolgáltatást, mit az igazságot, a megtorlást mindenkin, aki egyszer rosszul nézett rá, vagy akinek a zsebében még egy bicska sincs, hogy azzal egye a fejhúst a hentesnél, ahogy „jó magyar embernél” az dukál, és trikolort tűzne még a szarkupacba is, amit reggel produkált. Ugyanakkor. Mi köze a saját irodájához?, aminek sorsa korlátolt, és politikailag mindig számító neokonzervatív vagy neoliberális kapitalisták jóindulatán múlt mindig is, mi köze a minden beruházás „körül” visongó, hisztérikus környezetvédőkhöz, a zöldekhez?, akik az „építés nehéz munkájánál” is komolyabb feladatot adnak, és készségesen hiába ül le velük tárgyalni egy-egy területfejlesztés körülményeiről, sosem jutnak közös nevezőre, mert a részükről az egyetlen elfogadható ajánlat, hogy „ne legyen”, miközben sorra posz-

tolták tavaly is a #homeoffice szelfiket az újépítésű *stúdióikból*, ultra-modern *konyhagépeik* közül a telekúrt iPhonejaikról (Sztúdio, szívem, mondd bátran franciásan, és ne szívd fel magad!, mondaná Anikó, ha itt lenne, de nincs.), mit játszák az eszük?, mi köze hozzájuk?, a jogvédőkhöz, a kormányzati célokhoz, a civilekhez, a *hajrá magyarok!*-hoz és a nemzeti ügghöz?, mi köze mindehhez? mi köze Pesthez?, mi köze van a saját *kibaszott* életéhez?

Ha meghalna, a nekrológírók biztosan el tudnák mondani.

Ha már nem lenne, aköré, hogy *nincs*, odarendeződne minden, minden gondolata, minden törekvés, minden érzés, ami volt, ami ő volt, amit most ő sem lát, nem tud, nem vesz észre, és ami felé kapkodva, fáradtan, és egyre elszántabban kivezető utat keres. (Te most beidézed Durrelt, bébi, ne hivatkozz már annyit, még akkor se, ha csak gondolkozol.)

Becsukta az ajtót, arcot mosott. Vörös betűkkel világosan olvashatóan ott vibrált a szappanhabon keresztül is a *kiscsaj* rúzsával felírt felirat.

Örökké

Életfa I.